

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Tegedli K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca a 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponta, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

MÁRCZIUS 15.

Debreczen, márcz. 14.

(K. E.) Holnap ismét rank virad márczius 15-ike, a magyar szabadság ünnepnapjának feledhetlen évfordulója. Szívünk magasztos érzelmekkel telik meg, szemekből lelkesezés fénye sugárzik, ajkaink himnusz zendül. Örömnapp ez, egy nemzet örömnappja, melyen szabadsága megszületett, illetve föltámadt; e nap emléke múló idővel nem halványodik el, hanem mindig sugárzó fényvel fog ragyogni késő évszázadokon s évezredekön át!

Az ébredő tavasszal együtt támadt föl sírjából a magyar szabadság. Véres harcmezőkön, hol a szabadságért elhullt hősök hamvai porladoznak, bolyongott hazátlanul, a zsarnok hatalom által még kísértő alakjában is üldözve, a meggyilkolt magyar szabadság árnya. Nem volt szózat, mely életre hívta volna, nem volt nemzet, mely hódolattal környezhette volna, hiszen szolgánép lakta e földet, bilincset hordtak a nép milliói.

A szabadság, melyet apánk ismertek, nem szabadság, csak kiváltság volt. A szabadság napja mindenkire egyfor-

mán hinti jótékony sugarát, míg a kiváltság tűzhelye mellett csak keveseknek jut fény és melegség. S azok, kik a kiváltság tűzhelye mellett sütkéreztek, magok sem ismerték lényegében a szabadságot, melynek teremtő ereje népsokaságból nemzetet, az otthonból hazát alkot.

Tépett, foszlányos zászlók az utolsó kurucz-harczokból, begyepesedett sirhalomok a csatatereken, szétört fegyverek és tárogatók még hirdették, hogy egykor mely hősi harcokat küzdött a magyar pro libertate. Megzendült még olykor-olykor az elbujdosott fejedelem harci dala, ez a velőig ható, szívet tépő, de lelkesítő dal, melynek utolsó akkordjai a majthényi síkon hangzottak el, de maga a szabadság, mely e dalt szülte, hogy annak hangjai nagy tettekre intsek az utódokat, ismeretlen volt e földön s csak a legjobbak keblében élt annak emléke, míg a szolgaságban sínylő millióknak csak homályos sejtelmők voltak arról, hogy mily drága kincs a szabadság!

Egyszerre csoda történt, 1848 márczius 15-én megzendült a hívó szózat, fölhasant a költő ajkán: »Talpra magyar! Hi a hazak! — Megértette azonnal mindenki s a haza hívó szavára fölébredt a nemzet s lerázta százados bilincseit. Föltámadt halottaiból s visszatért közénk a szabadság szelleme, megkoszoruzta, meg-

áldotta háromszínű zászlóinkat, melyeken e három jelszó ragyogott: »Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!«

A régi korszak maradványait, a nép kezén csörgő bilincseket elsodorta az új korszak fuvallata. Szabaddá lett a nép, szabaddá a föld, szabaddá a sajtó, szabaddá lett az egész nemzet. Szébb örömnappja még nem volt a magyarnak, szebb diadalt még nem ült a szabadság, mert e diadalhoz vér nem tapadt.

Egygyé forrt a nemzet, mely azelőtt osztályokra volt szakgatva, — egy akarat, egy cél vezérelt mindenkit, a haza üdve, boldogsága. Megifjult a nemzet, mint a Phoenix-madár s röpülni kezdett bátran, szabadon.

És midőn eljöttek a vész nehéz napjai, midőn gátat akartak vetni a nemzet haladása elébe s meg akarták fosztani szabadságától, az egygyé forrt nemzet csodákat művelt.

Ragyogó fegyvertényekkel írta be a történet-könyvbe, hogy megérett és méltó a szabadságra; oroszlan bátorsággal küzdött ellenségeinek tengernyi hadával s kivívta Európa népeinek csodálatát. S midőn már az elbizakodott ellenség azt hitte, hogy diadalmaskodott a magyar felett, 1849 tavaszán ujult erővel kelt föl a nemzeti hadsereg s kiüzte az ország területéről a betolakodott ellenséges hadakat.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Ne féljetelek!

Ne féljetelek! Mert lesz még jó világ.
 Leszünk még újra magyar katonák!
 Lesz még kezünkben véres élti kard,
 S zászló, mely mindig győzelemre tart,
 Mely szent jelképen a merre lobog:
 Ausztria görnyedve futni fog!

Ne féljetelek! Mert nincsen vége még
 A szent csatának, — folyand vér elég
 A messzi rómán, — a sík tereken
 Tenger fog hullámozni végtelen...
 S hogy el ne nyeljék a sötét habok:
 Ausztria görnyedve futni fog!

Ne féljetelek! A behorult egen
 Északi fény piroslik véresen...
 Halálosan rájok, mosolyogva ránk
 Fog sütni ez a véres fényű láng, —
 Zug a vhar, a szélvész háborog:
 Ausztria görnyedve futni fog!

Ne féljetelek! Levették a magyart,
 Eltörte, de még kezében a kard!
 A véres szablya s süjtő buzogány
 Halálus harcra küzd... Már homlokán
 A győzelemnek babórája ragyog:
 Ausztria görnyedve futni fog!

Ne féljetelek! Ha kard nem teheti:
 Le fogják nyomni önön bünei!
 Után a harc zivatara száll,
 Előtte érdemlett bitója áll...
 Hiába fut... már lélegezte fogy:
 Ausztria görnyedve összerogy!

Szasz Karoly.

Elektra.

A három nagy hellentragikus között kétségtelenül Aeschylos műveiben találjuk meg leginkább a modern tragikum magyát. Aeschylos tragikumai sokkal inkább erkölcsi tragikum, mint Sophoklesé, ki előttünk, inkább tökéletes drámai formák által emelkedik társai fölé. A Sophokles tragikumai a tökéletesség legmagasabb fokára vitt orosz-tragoedia. A kérelhetlen fatum parancsa hozza a hősré a romlást. A tragicum bűnök hosszú láncának utolsó szeme csak, Aeschylosnál öröklött bűnök lépnek előtérbe s már ezzel is közelebb jut a modern felfogáshoz, de e mellett a külső ellentétes viszonyok hatása az egyénre is sokkal hatalmasabban nyilvánul, mint bármelyik nagy kortársa munkáiban.

A szabad akarat abban az értelemben, hogy a viszonyok és előzmények hatásától függetlenül a hős tisztán egyéni elhatáro-

zásából cselekedheti azt, a mit neki tetszik Aeschylosnál ugyan épp oly kevésbé létezik mint Shakespere-nél, de a hős erkölcsi felelőse, a beszámíthatóság sokkal inkább jelentkezik már Aeschylosnál, mint a másik két nagy tragikusnál.

Mindhárman igen gyakran meggyezették tárgyaikban. Aeschylos »Siri Áldozók« és Sophocles vagy Euripides »Elektra« című tragoediái egyaránt az Atreus királyi házanak romlását hozzák színre. Ha terünk és az alkalom engedné, semmi sem nyujtana inkább módot előbbi állításunk igazolására, mint e három azonos tárgy tragoedia összehasonlítása. Ezt azonban jobb időre hagyva, Euripidesről kell még megjegyeznünk, hogy míg Sophoklesben a görög vallási érzés és gondolkodás a maga antik tisztaságában jelentkezik, nála már hatalmasan tért foglal a skepsis. Nos és itéljenek el ugyan érte a fanatikus Sophokles-imádók, én éppen azért legsikerültebbnek tartom az Euripides Elektráját. Hiába, mi modern emberek vagyunk s én nem tagadom nagyon sok affectatiót láttam ez este is akárhány ember arczán, midőn magára erőszakolta az elragadtatást akkor is mikor a khorusnak egyik-másik tagja komédiázott. Eppen azért az hat reám legjobban, a mi hozzám, koromhoz legközelebb esik. Mert mi a hatásnak egyik titka? Saját felfogásom megközelítése. Shakespere közelebb

Mai számunkhoz egy félív melléklet van csatolva

A német császár mint író. Londonból, az ottani »Truth« nyomán azt jelentik, hogy a német császár Hintz-peter segítségével, két kötetben megírja »I. Vilmos császár történetét.« A munkát 200 példányban adják ki és az európai uralkodóknak, a Hohenzollern ház tagjainak és a jelentékenyebb könyvtáraknak küldi meg.

A szerb király a czárnál. A »Narodni Dnevnik« jelentése szerint Sándor király ez évi október havában Pétervárra szándékozik utazni, hogy jelen legyen az orosz császári pár ezüstmegyezőjén. Az ifjú királyt, ki Pétervárott a montenegrói fejedelemmel fog találkozni, a nevezett lap szerint Risztics regens és Pasics miniszterelnök fogja kísélni.

A lengyel alkotmány századik évfordulója. Az osztrák igazságügyminiszter megtöltötte a lengyel ügyvédi kamarának, hogy az 1791-iki lengyel alkotmány századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepélyen részt vegyen. Az ügyvédi kamara ennek következtében e hó 21-én teljes ülést fog tartani, melyben tiltakozni szándékozik a miniszter tilalma ellen.

Bukott nagyságok találkozása. Gróf Waldeerte tábornok, a német vezérkar volt főnöke, f. hó 12-én meglátogatta Friedrichshében Bismarck herceget.

Névtelenség.

(Ujítás a tankönyvgyártás terén.)

(Sz. N.) Mint nagy örömhirt kürtölték szét az országos közoktatási tanács újraszervezését és különösen azt, hogy ezentúlság más rendszer lesz a tankönyvek bírálatánál, mely körül ugyancsak czifra uralo folyt eddig a közoktatási miniszteriumban.

Nyílt titok volt, vagy helyesebben utontelen beszélték, hogy a befente körökben működik egy közkereseti társaság, mely az iskolakönyvek gyártásával foglalkozik és olyan osztályokat ad a tagjainak, amilyenre föl nem vitte soha a legkegyetlenebb uzsorára dolgozó intézet sem.

Természetesen, a lehető legnagyobb protekció alatt állott ez a közkereseti társaság, melynek tagjai tulajdonkép döntő szóval bírtak az iskolai könyvek bírálatánál és a maguk érdekéből nagyon sok jó könyvtől vonták meg az aprobációt, hogy annál általánosabb kelen-dőségre jussanak és annál duzsabb jövődelmet biztosítsanak a közös haszonra szövetkezett kompánia könyvei, melyeket egyébiránt erő-

szakosan is rálöcsöltek a központi hatalom szavának vakon engedelmesskedő tantestületekre.

Csunya visszaélés volt ez az egész tankönyvgyártási szövetkezés, melynek az arát első sorban az iskolák fizették meg, rákényszerítve a lengyöngébb könyvek használatára, míg a valóban megfelelő tankönyveket tudatosan mellőzték.

Mindenesetre elismerést érdemel a jelenlegi vallás- és közoktatásügyi miniszter, ha az a törekvése, hogy véget vessen ennek a méltatlan geszefelésnek, melynek elágazásairól értesülnie kellett, ha szétnevezett a miniszteriumában és az eddigi tankönyvbíró körökben. Hanem a kérdés az, hogy ma is vajjon alaposan tájékozva van-e a miniszter és arra czéloznak-e újabb rendelkezései, hogy vége a szabadalmazott tankönyvgyártás azon szégyenletes gyakorlatának, mely lassankint annyira fajult, hogy a legjobb nevé, de nem pártfogolt paedagogia írók is kénytelenek voltak egy-egy társat fogni a protekciós környezetből, ha ki nem akarták tenni becsületesen megírt könyveiket a visszautasítás veszélyének.

Mert bizony rendszerint az esett meg, hogy a »lelkiismeretes« bírálat nem a könyv tartalmát nézte, csupán a firmát, mely alatt benyújtatott. És még csak annyi elégtétele sem lehet az érdekelt íróknak, hogy megtudja: kitől ered az elutasító vélemény és ebből megítélhesse annak irányzatát és értékét.

É tekintetben tervez most ujítást a miniszter. Jövöre tudniillik a bírók neve nem képez többé titkot, hanem nyíltan meg kell magukat nevezni azoknak, akik egy tankönyv fölött elmondják a helyeslő, vagy kárhóztató ítéletüket.

Idág tökéletesen helyes is a rendszer-változtatás, mert a tisztességnek parancsolatai meg fogják kötni az eddig alattomban működött rosszakaratot s annyi bátorsága még sem lesz talán egy nevére valamit tartó embernek, hogy az igazság ellenére, pálcát törjön a bírálatára bizott jó tankönyvek fölött.

Ezentul azonban még egy korlátra van szükség. Arra, hogy a bírókkal szemben fölöttes állásban levők bemutatott könyveit ne kelljen minden esetben kedvezően bírálni. E részben aránylag még jobb lett volna a névtelen bírálat, ha ugyan az érdekelt főlebbvalók maguk nem befolyásolták volna a bíró-kiküldést és e szerint eleve nem tudták volna, kívül van dolguk, bármiként végződött legyen is a kritika.

E szerint csak egy út van, amely a tankönyv-bírálat teljes tárgyilagosságára vezethetne. Az, ha a miniszterium tankönyvíróinak munkáit érdektelen és független vidéki szakferfiakra bíznák bírálat végett, akik sohase fedeznének nevével egy hamis véleményt. Sőt még ebben is lehetne a garanciát fokozni úgy, hogy a miniszteriumban és aközoktatásitanácsban levő, állásuknál fogva befolyásos köztisztviselők a maguk munkáit névtelenül bocsáthatnák bírálatra. Ez lenne talán a módja annak a hasonszenvi kurának, hogy amit évek óta elron-tott a bírók névtelensége, ugyanazt orvosolja most a szerzők névtelensége.

A vármegye.*

A szabadságnak büszke vára
Ez volt mindig a vármegye,
Ha vihar sujtot a hazára,
E bástyán tört meg erej:
Csábítás meg nem szédítette,
Nem törte meg tiranni kar,
A nemzet néki köszönhetette,
Hogy szabad maradt és magyar.

Hányszor volt e hon pusztulása!
Úszkók boriták és romok!
S ki építé fel kész csodára
Az összeomlott templomot?
Ki őrzi a mult hagyományát?
Kiben élt a jövő hite?
Szív nem érezhet annyi halát.
Mint te érdemlesz, vármegye.

Ugy emlegetik regekepen
A bűvös Phönix-madarat,
Amely elégre öntüzeben
Meg-megujult s ifju maradt:
Te felgyujtván honod szerelmét
Magad a lángnak adtad át,
És százszor uj életre kéltéd
A százszor elhamvadt hazát.

A ki e honnak ellensége,
Mind ellenséged volt neked,
Tudta, hogy a honnak is vege,
Ha egyszer megtört tégedet.
S mikor erőszak s durva önkény
Hatalmad nem bírhatta le,
Az ő ellen új fortélyt öltvén,
Guny s ragalom lett fegyvere.

Gaz eszköze orgyilkosoknak,
A méreg rajtad is hatott,
S kik megcsufolva megtagadnak
Hány van ma ennen magzatod!
Mint utczakölykök megdobájják
Sárral a nemes ércz-szobort,
Ugy hányja rád a piszkok arját
E ronda, esztelen csoport.

Sőt jönnek is már harczi zajjal,
Hogy gonoszul ledöntsenek, —
Megbír-s-e ezzel a viharral,
Mikor magyar tör ellened?
Vagy el van határozva véged?
Nincs erő, mely feltartana?
Legalább e halatlan népet
Temesd el romjaid alá!

Inczedi László.

Ujdonságok.

* **Márczius 15.** A főiskolai magyar irodalmi önképző társulat márczius 15-ikén a főiskola udvarán és az emlékkertbeli kőröslánnál évfordulati emlékünnepélyt rendez, melyre városunknak multakért lelkesülő, hazafias közönségét tisztelettel meghívja. Az ünnepély sorrendje a következő:

I. Rész:

- 1) Gyülekezés a kollégium udvarán d. u. 3 órakor.
- 2) »F o h á s z.« Huber Károlytól. Előadja a főiskolai énekkar.

* A »Mátyás Diák« legújabb számából.

lódott embertengeren a nagy tragika minden jelenése után. Nyolczszor, kilencszer, tizenket-szer is hívták egymásután a lámpák elé. Ó a maga finom tapintatával, kihozta magával. Chrysothemist (Palotai P.) a ki azt hiszi, hogy a görög classicismus a merev tartásban és tehetetlen sirankozásban áll, meg többnyire Rátonyi urat, a kirol az hírlík, hogy jövő szin-idényünk hősszerelmese lesz, pedig valamelyes alakján kívül se magán se játékán semmi tetszeni való nincs, organuma meg éppen visszatet szó, declamatiója ügyetlen, iskolás, hamis. A művész-nő figyelmét csak B a l a s s a érdemelte meg a nevelő találó alakításával s különösen a pythiai ver-senyek — e Mykene-beli nagy anackronizmus-nak — pompás festésével. Ki kell emelnünk a kifogástalan rendezést és a gyönyörű klasszi-kus zenét. A tragikum kómikumát sem szabad azonban elhagynunk s ez a mi khorusunk volt, a maga gyámoltalan megjelenésével és nevel-séges sirankozásával. Az ilyen aztán képes ellensúlyozni minden fenségest. A Jászai játé-kához ilyen környezet: *da sublime au ridicule, ibi a, qu'on pas.* — Szentés azonban teg-nap játszott a legkitünőbb szerepét: mert még csak az hiányzott, hogy Pylades is megszólaljon.

A t. publikum azonban most az egyszer csakugyan megjárta. Mikor a kar Atrous kirá-lyi házának pusztulását jelenté, azt hitte, hogy csak ezután lesz a hadd el hadd es a mit elő-

adás végén soha se mulasztott el, most nem kezdett cizhelődni még a befejezés előtt sőt a vasfüggöny legördülte után sem akart egy jó része megmozdulni. Ugy hogy a művész-nő iránt teljes és tisztességes ovatóival róhatta le kiki szünni nem akaró tapsban nyilvánuló hó-dolatát. Hiába, szeretünk dicsekedni tapinta-tunkkal, hogy azonban mindvégig tapintatosak legyünk, ahöz egy véletlen, s nem éppen valami nagy dicsekvésre szolgáló tévedés kellett.

Sextus.

Gondolatok.

Mikor sokáig voltál megfosztva az öröm-től, már nem is várod azt, hogyha aztán ajtó-don kopog, félve ereszted be, nehogy csak az átalakított fájdalom legyen.

*
Egy kedves nő szépsége olyan, mint a zene.

*
A nagyemberek dicsőségük egy negyed-részt *dicsőségüknek*, két negyedrészt a szeren-csének és az utolsó negyedét büntetteiknek köszönhetik.

3) Emlékbeszéd. Csánky Benő esküdtfelügyelőtől.

4) »Talpra magyar«. Sz. Nagy Karolytól. Előadja a főiskolai énekhar.

5) Szavaltat. Diószegi Mihály 2. é. th.-tól.

6) »Hymnus«. Erkel Ferencztől. Előadja a főiskolai énekhar.

II. Rész:

7) Kivonulás a kollégium nyugati kapuján a nagytemplom előtti téren keresztül az oroszlanhoz.

8) »Riadónak harsogása...« Huber Karolytól. Előadja a főisk. énekhar.

9) Szavaltat. Nagy Kálmántól.

10) »Szózat«. Egressy Bénitől. Előadja a főiskolai énekhar.

A kollégium folyosói és emeletei lehetőleg a hölgyközönség számára lesznek fentartva.

Este a nagyerdőn társas vacsora tartatik, melyre a gyülekezés és kivonulás 6 órakor történik. Előjegyztetni lehet Szücs Bela főjegyző, ifj. Balogh Ferencz pénztárnok és Szabó Bela uraknál.

A városi egyletekhez az ünnepélyre külön meghívók küldettek, a melyek ha talán el nem juthattak rendeltetési helyeikre, városunk egyesületei ez uton is felhivatnak, hogy zászlóik alatt minél tömegesebben jelenjenek meg az ünnepélyen.

A kereskedő ifjak önképző egyesülete felolvasási estélyvel ünnepli meg márczius 15-ét. Az alább közölt program minden egyes pontja biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az estély az eddigiekhez hasonlóan jól fog sikerülni. — Megjegyezzük még, hogy a rendező bizottság vendégeket igen szívesen lát. A program következő. 1. »Hymnus«. előadja a dalárda. 2. Alkalmi felolvasás Gáspár Imre urtól. 3. A háromszínű zászló, Hubertől, előadja Rácz Károly kíséretével a dalárda. 4. »Márczius 15.« írta és felolvassa Benedek János ur. 5. »Élő szobor« Vörösmartytól, szavalja Bérczi Pál ur. 6. »Szózat« előadja a dalárda. Az ünnepély kezdete este 7 és fél órakor.

* **Lapunk mai számához egy fél ív melléklet van csatolva. Hirdetéseink annyira föl-szapordtak, hogy mellékletet kellett adnunk, mert nem akartuk az olvasó-közönség rovására hirdetésekkel tölteni meg a lap utolsó oldalait. A mellékleten közöljük — egyebek közt — »A honvéd álma« című verset is, melynek szerzője ismeretlen; a vers hangja és szelleme Sárosi Gyulára, az »Arany trombita« szerzőjére vall, — ha nem is tőle való, de Sárosi-utánzat s mindenesetre érdekes maradványa a szabadság-harcot követő korszak költészetének. A fölkap tárczájában Szász Karolytól küldünk alkalmi költeményt, mely inkább csak kéziratban kering, mert a Szász Károly költeményeinek újabb kiadásában nem található meg. E költeményt Szász Károly az 50-es években írta s híven jellemzi az akkori hangulatot. Bizonyos, hogy ma már Szász Károly nem vállalkoznék ilyen veszedelmes, rebellis vers írására!**

A városi dalárda igazgató választmánya esütörtökön tartotta meg alakuló ülését, melynek tárgya volt alapszabály szerint az egylet igazgatójának és karnagyának megválasztása, miután ezek is, mint a többi tisztviselők, minden évben újra választatnak. Igazgatóvá Steinacker Sándor választott. Tombor Aladár azonban írásbelileg is kijelentvén, hogy a karnagy állást semmi esetre sem fogadja el, kénytelen volt a választmány helyett másról gondoskodni s megválasztotta szótöbbséggel Micsay Sándort. Ugy halljuk, Tombor ez idő szerint egy nagyobb szabású dalművön dolgozik s ez okozza a karnagy állástól való sajnálatos visszalépését.

* **A búdszentmihályi** rablógylkos-ság ügyében szerdán hirdettek ki az ítéletet, mely az összes vádlottakat felmentette. Az ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

* **Zichy-album.** Gróf Zichy Géza jubileumára Karczag Vilmos, a »Debreczeni Ellenőr« főmunkatársa, albumot szerkesztett, mely rendkívül díszes kiállításban közelebb kikerül a sajtó alól. Az album ára 2 frt. — az amateur-kiadás ára pedig 10 frt. A megrendelési iverk f. hó 25-ig küldendők be a »Debreczeni Ellenőr« könyvkiadó hivatalába.

* **Bibliai képek bemutatása.** A főiskola dísztermében ma este 7 órakor a budapesti skót református iskola javára a főiskolai énekhar részvételével történt előadás: **Utazás a szentföldön** 63 remek kivitelű képen, búvilámpával, rövid magyarázatok kíséretében. A képek sorozata: 1. Gibraltár (a hegyek). 2. Gibraltár (a város). 3. Kairo és a piramisok. 4. Kairoi utca. 5. Arab kávéház Kairóban. 6. Kairoi palota. 7. Piramis és Sphynx. 8. Az angol hajóraj Port Said előtt. 9. Ismailia. 10. Jaffa (a vásártér). 11. Arimathia (Ramleh). 12. Jeruzsálem az olajfák hegyéről nézve. 13. Jeruzsálem a falakról nézve. 14. Omár mecsetje s környéke. 15. Omár mecsetje. 16. Aksza mecsetje. 17. A siralomfal. 18. A szent sir temploma. 19. Gethsemáné kertje. 20. Bethesda tava. 21. Jeruzsálemi utca. 22. Absolon és Szt. Jakab sirja. 23. Siloah. 24. Bethania és Lázár sirja. 25. Bethlehem. 26. Bethlehem (Krisztus születésének temploma). 27. Rákhel sirja. 28. Bethlehemi nok (typusok). 29. Salamon kertjei. 30. Hebron. 31. Ábrahám mecsetje (sirja). 32. Mar Saba kolostor. 33. A holt tenger. 34. A Jordan folyó. 35. Jerikó. 36. Kolostor a Karmel hegyen. 37. Nablus (Sikhem-Sikhár). 38. Jakób kulja. 29. A nablusi samaritanusok torója. 40. Samária. 41. Nazareth. 42. Tiberias és a galileai tenger. 43. Sidon. 44. Tyrus. 45. Damaskus (keresztény része). 46. Szíriai templom romjai. 47. Baalbek (a nap templomának romjai). 48. Japhet. 49. Beyruth. 50. Konstantinápoly (a temető felől). 52. Aja Sofia. 53. A szultán új palotája. 54. A régi Athéne. 55. Az ujkori Athéne. 56. Nápoly és a Vezuuv. 57. Pompeji romjai. 58. Egy római ház falfeleménye. 59. Róma. 60. Szt. Pál temploma Rómában. 61. A Szt. Péter templom belseje. 62. A forum. 63. A Colosseum — Befejező beszéd Balogh Ferencz hittanártól. Helyek ára: Ülőhely 1 frt; állóhely 50 kr; karzat 30 kr. Az ország fővárosában nagy tetszéssel fogadtott bibliai keleti képek legelőször Debreczenben szemlélhetők; tekintve a művelődési célt és a magasztos tárgyat, a szent mult iránti fegyokony és vallásos keblű nagyérdemű közönség partoló látogatását mély tisztelettel kéri a rendezőség.

* **Hazánk és a külföld.** A kormány-párt azzal szokott dicsekedni, hogy ma már nagyon jól tudja a külföld azt, hogy Magyarország és Ausztria külön államok. A dolog pedig a valóságban úgy áll, hogy a külföld még ma is Ausztria fogalma alá helyezi Magyarországot s a két állam közötti közjogi különbségről nincs tudomása. Ennek illusztrálásául fölhozzuk azt, hogy a napokban egy francia lapot kaptunk, melynek czimszalagján a »Debreczin« szó alá oda volt nyomtatva: »Aulriche«. Tehát a jó francziák azt képzelik, hogy Debreczen Ausztriában fekszik. Tiszteljük a dicsekvő kormánypártiakat!

* **Rendőri tapintatlanság.** Általános megbotránkozást keltett a tegnapi Jászai-estén az a tapintatlan föllepés, mit Végh Gyula alkapitány ur, a mi rendőrségünk annyi babért szerzett tulbuzgó közege, a tapsoló földszinti közönséggel szemben tanusított. A mint ugyanis halljuk, midőn a 4-ik felvonás óriási hatása jelenetei után 8-szor hívta lámpák elé a nagy művésznőt az elragadott közönség szünni nem akaró tapsvihara, Végh Gyula alkapitány ur úgy bölesekedett, hogy talán még sem való ily nagy kitüntetés az Elektra személyes-ítójének, a ki utóvégre is nem ő felsége; de még csak nem is főispán ő méltósága. Hatalmas-kodó hangon szolt tehát a lelkesült diákság felé hogy a tapssal hagyjanak föl, sőt egy-kettőt meg is szoltított közölők. A fiatalság azonban nem hajtott e jogtalan paranesra, jól tudva azt, a mit még az alkapitány ur nem tanult meg,

hogy a közönséget elismerése nyilvánításában a t. alkapitány ur feltűnést kereső erőlködése s egyéb policzáj-virtusai nem korlátozhatják. Ebből aztán csinált az alkapitány ur egy kis Don Quixotte-jelenetet a földszinten állók bosszaukodására és az ülők derülttségére; sőt egy pár tulbuzgó tapsoló nevét, sőt egy-kettőt fel is íratta s azok a derek jó fiúk most a rendőség elé fognak állítatni, mert tapsolni mertek Jászai Marinnak, mikor azt Végh Gyula alkapitány ur rendőrileg betöltötte. Risum teneatis amici!

* **Halálozás.** Urbányi Ferencz, helybeli törekvő iparos, f. hó 13-án, férfikorának délen, elhunyt. Halálát széles körű rokonság gyászolja. Elhunytáról a következő gyászjelentés adatott ki: »Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatom felejtethen férjem, szeretett fiam és jó rokonnak, néhai Urbányi Ferencznek f. hó 13. reggeli 1 órakor, életének 41. évében, hosszas szenvedés és halotti szentség felvétele után bekövetkezett halálát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 15-en délután 3/4 órakor fognak, a róm. kath. egyház szertartása szerint, Szent-Anna utca 2311. számú házunktól, a szent-anna sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent-misé aidozat f. hó 16-án reggeli 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Mely végtiszesség-telre az elhunytak rokonait, barátait és ömerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. Márczius hó 13-án. Bánatos özvegye: Urbányi Ferenczné, szül. Kádár Mária, testverei: Nina, ferj. Bellus Mihálylyal; István, nejevel Rothammer Reginával; Ilona, ferj. Kovács Károlylyal; János, nejevel Potoczky Borhálával; Mariska, ferj. Budaházy Lajossal; Mihály, nejevel; Zsuzsika, ferj. Szepessy Sándorral. Teréz, ferj. Margitai Sándorral gyermekeikkel. Edes anyja: Özv. Urbányi Mihályné, Oláh Terézia; nagy nejei: György Ferenczné és Tóth Endréné; sógornője: Kádár Eszter, ferj. Ujváry Györggyel; Ujváry János; és gyermekeikkel, valamint unokatestvérei és számos rokonok nevében.«

* **Kinevezés.** Boross Jenő végzett joghallgató, ki Debreczenben hallgatta a jogot s itt az ifjusági mozgalmakban tevékeny szerepet vett, a szőlőki kir. törvénytisztekhez díjas joggyakornokká neveztetett ki.

* **A Koch-féle szer mellőzése.** Bécsben az ottani közkörházban és klinikákon kezdenek fölhallgani a Koch-féle beoltásokkal, mert a szer alkalmazása minden eredmény nélkül maradt. Schrötter tanár klinikáján a Liebreich-féle kantharidint alkalmazták már két hét óta, szintén eredmény nélkül. Kaposi tanár egy orvosi gyűlésen konstataálta, hogy a Kochinnak vagy tuberkulinnak egyáltalán nincs sem gyógyászati értéke.

* **Gyászjelentés.** Részvétellel értesülünk róla, hogy özv. Fényes Józsefné szül. Drávetzky Amália asszony, f. hó 13-án elhunyt. A családi gyászjelentés, mely elhunytáról kiadott, következőleg hangzik: »Fényes László, gyermekei: Fényes Berta, özv. Fáy Andorné; fia: Andor; Fényes József, Irén, László, Margit és Klára; Fényes Miklós, neje Bene Klára; Fényes Gyula, neje Zoltán Ilona; fia Gyula; mélyen megsomorodott szívvel tudatjuk a pártatlan jó anyának, anyósának, nagyanyának illetőleg dedanyának néhai özv. Fényes Józsefné Drávetzky Amáliának folyó hó 13-án reggeli 4 órakor, életének 73-ik évében, 1 heti súlyos szenvedés után, történt gyászos elhunytát. Felejtethetlen kedves halottunk földi hamvait folyó hó 15-én, délután 3 órakor fognak, előbb Varga-utca 2259-ik számú halottas háztól, a Czegléd-utcai ev. ref. új templomban tartandó rövid szertartás után, a czegléd-utcai sírkertbe örök nyugalomra letétni. Debreczen, 1891. márczius hó 13-án. Béke hamvaira!«

* **A helyi vasut** 41-ik számú vonata f. hó 15-től kezdve a nagyerdőig közlekedik, honnan a 42-ik sz. vonat — mint utolsó — 6 óra 50 perczkor indul vissza a városba és ezen vonat — a menetrendtől eltérőleg — minden megálló helyhez 4 perczcel később érkezik. Aprilis hó 1-én a helyi vasuton új menetrend lép életbe.

* A debreczeni pinczerek bálja.

Csütörtökön tartották meg a báljukat a debreczeni pinczerek a Margit-fürdő disztermében. A debreczeni közönség már ösmeri a pinczerek mulatságait, mert azokon feledhetlenül jól mulatott, ki megjelent. A csütörtöki bára nagy és díszes közönség gyűlt össze s a Rácz Karoly kitűnő zenekarának páratlan nótái mellett párosan járta a fiatalság, kivilágos-kivirad-tig. Egyszóval a pinczerek bálja pompásan sikerült. A jelenvolt hölgyek névsora következő: asszonyok: Lendlbauer Kálmáné, Gődényi Józsefné, Privitzer Józsefné, Pattermann Ferenczné, Rosner Pálné, Eklámp Gyuláné, Vilmos Ferenczné, Rosenberg Simonné, Winkler Mihályné, Csanády Edéné, Papp Lászlóné, Freidenfeld Rudolfné, Glück Adolfné, Glück Leopoldné, Matolesi Istvánné, Horváth Elekné, Steuer Józsefné, özv. Schwarcz Leopoldné, Perez Józsefné, Szokday Dávid Istvánné, Adler Jakabné, Szöllőssy Gáborné, Löw Mórné, Fülöp Józsefné, Szabó Kálmáné, Ulmann Karolyné, Riny Bólané, Blastsik Józsefné, Kulesár Józsefné (Nyiregyháza) stb. — Leányok: Szabó Krisztina, Pattermann Lujza, Friedenfeld Vilma, Perez Juliska, Kulesár Irma, (Nyiregyház), Moldován Irma (Nyiregyház), Riesovini Erzsike, Schwartz Regina, Jaler Berta és Róza, Fülöp Fáni, Kohn Irma, Herczeg Regina, Löw Bella, Klein Ernesztina, Karländer Lujza, Völländer Luiza stb.

* A postautalvány-ürlapok ügyében

a kereskedelmi miniszter rendeletét bocsátott ki, mely szerint a benyomott levéljegyekkel ellátott bel- és külföldi postautalvány-ürlapok azonnal, a szintén benyomott zöld, vörös és kék színű, négyzög alakú 3, 5 és 10 kros levéljegyekkel ellátott borítékok pedig folyó évi június hó végével a forgalomból kivonotnak. A forgalomból kivont e postai értékekkel — a mennyiben teljesen épek s használva még nem voltak — bezárólag folyó évi december hó végeig minden postahivatálnál, darabonként 1 kr. díj levonása mellett, a most érvényes frankojegekkért, vagy más egyenértékű postai értékekért kieserélhetők.

* Lopás.

Kupfer József csapó-utcai 335. szám alatt lakó kereskedőtől *Katonka* Klára és *Bajza* Klára cselédek ételneműeket loptak, de mikor szökni akartak a zsákmánnyal, mindkettőt elcsípték és a rendőrség elé vitték.

* Szirmayné Mészáros Jusztina

asszony, ki a művirágkészítést valódi művészetté fejlesztette s városunkban e szép ipar-ágot meghonosította, a tavaszi és nyári időnyre elutazik városunkból s körutat tesz az ország több városában, hogy ezen iparát azokban is meghonosítsa. Ősszel azonban ismét visszatér Debreczenbe s megnyitja művirág-termet. A művirág-készítés, a mellett, hogy keresetforrásul szolgálhat szegény sorsú nőknek, egy-uttal igen kellemes, szórakoztató foglalkozás is, mely kétszeresen kárpótolja azokat, kik elsajátítják. Elsajátítása pedig, olyan avatott vezetés mellett, mint a Szirmayné asszonyé, nem nehéz dolog. Az a kiállítás, melyet ezelőtt pár évvel Szirmayné asszony a saját és tanítványainak munkáiból rendezett a városháza nagy termében, meglepett mindenkit s felkeltette a közönség érdeklődését ezen iparág iránt, melynek Magyarországon legelső és legbuzgóbb terjesztője Szirmayné asszony.

* Nagy nyomor.

Egy nagy nyomorúsággal küzdő szegény családra hívjuk fel a közönség figyelmét, mely család a szó szoros értelmében éhenhalással küzd. Valaha jobb módot látott özvegy nő az, ki most kis gyermekei számára kenyérért esdekel, de a kit hivatalos helyről részint azzal utasítottak el, hogy már elkésett, részint azzal, hogy nem debreczeni illetőségű. Az anya vállalna női munkákat is, de a nyomor oly nagy, hogy itt azonnali segélyről van szó, mert három gyermekének egész napi élelmére egy száraz zsemle elég jut. Lehetetlen, hogy a társadalom engedje azt, hogy egy család a paragrafusok miatt így elveszen. Adományokat elfogadunk és a szegény családhoz juttatunk szívesen, csak azt kérjük szemelött tartani, hogy: kétszer ad, a ki gyorsan ad.

* Köszönetnyilvánítás.

A debreczeni eszmadia ipartársulat összes tagjai 25 azaz huszonöt forintot adományozott a csizmadia iparos ifjuság betegsegélyző pénztára javára, mely nemes tettökért fogadják az ipartársulat összes tagjai hálás köszönetemet az ifjuság nevében. Varkoly József s. k. ifjusági elnök.

* A gieshübli savanyuvíz.

Már száz évvel ezelőtt Mattoni Gieshübli savanyukútját: »Buchsäuerling« nevé alatt, az akkori orvosi tekintélyek és vegyelemzők kellő méltatásban részesíték és pedig különös tisztasága, kellemes íze, könnyű emészthetősége és nagy szénsav-tartalma miatt, s már 1799-ben folyton friss Gieshübli vizet tartottak készletben a császári udvarnál. Nem csoda tehát, hogy e kitűnő savanyuvíz, mely ez idő óta szakértői kezelet folytán minőségben tetemesen javult és nevezetesen gondos töltés következtében rendkívül jól eltartható, jelenleg óriási elterjedésnek örvend, úgy hogy alig van pont a földön, a hol a Mattoni-féle Gieshübli jeles tulajdonosságai e víz nagymérvű fogyasztásában nyilvánuló általános elismerésben ne részesülne. De Gieshübli Puchstein forrásainak berendezése mintaszerűnek is mondható és természetesen látszik, hogy a Mattoni-féle Gieshübli már több mint 20 kiállításon a legmagasabb díjakkal lett kitüntetve.

* Hol és milyen magot vegyünk?

Ez a kérdés, mely a vetés idejének közeledtével minden tavasszal újra felmerül, nem kis gondot okoz azoknak a gazdáknak és kertészeknek, akik ocsút vetni és gazt aratni nem akarnak. Tudjuk, hogy szívesen veszik ilyenkor a jó tanácsot, ha megbízható oldalról kapják. Hát mi nagyon is szívesen és meggyőződéssel felhívjuk a gazda és kertészközönség figyelmét egy ilyen megbízható tanácsadóra, minden irányban való tájékoztatóra, midőn tudatjuk, hogy Mauthner Ödön budapesti magkereskedő legújabb nagy árjegyzéke megjelent. Ebben megtalálja azt, a mire szüksége van, de nem egyszerűen a neveket felsorolva — hanem éppen azért nevezhetjük tanácsadónak és tájékoztatónak — mert minden növényfajnak megtalálja benne rövid ismertetését, tenyésztési módját, s azt, hogy milyen talajban, milyen művelési mód mellett tenyészik legbiztosabban? E legújabb árjegyzék is, mely 160 nagy negyedrét oldallal gazdagon illusztrálva jelent meg, és kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg, azt mutatja, hogy a rendkívül lelkiismeretes magyar czég tulajdonosa valóban sem fáradságot, sem áldozatot nem kimél, a midőn a gazdaközönség érdekeit szolgálhatja s azért újlag melegen ajánljuk szíves figyelembe.

Elköltözés miatt igen szép, csaknem új **autórok** nagyon olcsón **eladóok**. Megtekinthetők **varga-utca 2258 sz. a.**

Színház.

— Márczius 13. —

Ünnepnapja volt tegnap s az lesz ma is a debreczeni színháznak Jászay Mari asszony a budapesti nemzeti színház nagy művésznője mutatta be impozáns művészetét, melyet eddigelé is ismert és csodált, de ily elementáris hatásában még soha nem érzett a debreczeni közönség.

Amellett a görög Muzsa is ünnepi bevonulását tartotta tegnap színpadunkon, s az igazi művészet, a magasabb költői értékkel bíró classicus műremek iránt fogékonysággal bíró közönség csodálattal élvezte a nagy görög tragikái írónak Sophoklesnek 2000 éves alkotását: »Elektrát.«

Mai tárczánk behatóbban foglalkozik e magas színvonalon álló est benyomásaival; itt csak ismételtlen konstatáljuk a közönség elragadtatását, mely a nagy tragikai művésznőt több mint 30-szor hívta ki a lámpák elé.

A darabot ma ismételik s már ezen estére is minden jegy elkelt, annyira, hogy a karzaton is a legdistingváltabb közönség fog szorongani.

Szóval Debreczen ma »Elektra-láz«-ban van s Jászay Mari nevét mindenütt ünnepeltetés közt hangoztatják.

A forró láz után egy kis hideg zuhanyról is gondoskodott az 5-ös bizottság, amelyben holnap este oly módon kívánja megünnepelni márczius 15-ike emlékét, hogy valami 1848, vagy Kossuth és Batthyányi, című látványos színműnek nevezett 5 felvonásos férczművet fog a jóhiszemű debreczeni közönség elé feltalálni. Nem ismerjük e sokat ígérő színművet, de azoktól, a kik isméri, hallottuk, hogy ugyanolyan hitványság, mint a minő a »Petőfi halála« cz. hangzatos férczmű volt. — Hát ez szomorú dolog. Ha a debreczeni színház márczius 15-ike emlékét a debreczeni közönséghez és a színház jóhírnevéhez méltó módon akarja megünnepelni, akkor választhatott volna nagy-nevű írónk remek történeti színművei közül, (mint az eddigelé is mindig történt.) Ott van »Bank-bán«, »Szigetvári vertanúk«, »Hunyadi László« stb. stb. De ez *ünnepnek* nagyobb lealacsonyítása nem lehet, mint az, hogy újra egy silány férczmű hangzatos címével csalogattassék színházba a debreczeni közönség azon jóhiszemű része, mely nem gondolja meg, hogy ez nem *ünnepi előadás* lesz, hanem csak me-renylet a közönség *jó izlése és apró pénze* ellen.

Az a közönség, mely a komoly alkotások iránt oly nagy fogékonyságot tanusít, mely most is két esten vett részt a művészet igazi ünnepe, megvárhatná színészeitől, hogy márczius 15-én komoly művészi ambíciójuktól vezéreltetve, tehetségek legjavát mutassák be; s ne vegyék elő egy silány »kassza-darabot«, mely meggyalázása a Kossuth és Batthyányi nagy nevének.

S ezek után boldog ünnepet kívánunk holnapra az 5-ös bizottságnak; mi nem leszünk ott: mi igazán akarunk ünnepelni.

(B--s.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Jászay Mari urnőnek

a b.-pesti nemzeti színház elsőrendű művésznőjének és

Ráthonyi Ákos urnak

a színműv. akad. növendékének második vendégfellépése.

Szombaton, 1891. márcz. 14-én

ELEKTRA.

SZEMÉLYEK:

Nevelő	—	—	Balassa.
Orestes	—	—	Ráthonyi Ákos ur
Elektra	—	—	Jászay Mari urnő
Chrysothemis	—	—	Palotay P.
Klytaemnestra	—	—	Lászné.
Aegisthos	—	—	Mátray M.
Pylades	—	—	Szentes.

Holnap, vasárnap 1891. márcz. 15-én páratlan bérletben,

márczius 15-ének emlékünnepe

1848, vagy Kossuth és Batthyányi.

x Regále kölcsön kötvényeket vásárol a debreczeni Takarékpénztár.

Irodalom és művészet.

Zola szűzbeszéde. A francia íróknak van Párisban egy egyesülete, melynek tagjai között a francia hírlapirodalom legkiválóbb férfiai szerepelnek. Zolát a múlt héten választották e kör tagjává s ezen esemény megünneplésére fényes lakomát rendezett az egyesület. Ezen a lakomán tartotta Zola Emil legelső beszédét. »Soha sem beszéltem még — így szól — nyilvánosan. Szűzi erényt hozok ennél fogva önöknek. De ma beszélnem kell, bármily meghiúsított vagyok, hogy megköszönjem azt a szíves fogadtatást, melyben az írók körében, mely ezental az enyém is, részesítettek. E napig mondhatnám elzárkózva éltem. Az egész világtól távol tartottam magamat. Joggal medvének tarthattak az emberek, beisme-

rem. Ezt is beismerem. Boldog vagyok, hogy medvebőrmet az önök körében vehetem le.

Az ausztriai magánjog rendszere. Irta Dr. Bozóky Alajos, a nagyvárad kir. jogakadémia igazgatója, kiadta a »Pallas« irodalmi és nyomdai részvénytársaság Budapesten. Az egész munka 35 nyomtatott ívből fog állani, melyből az általános részt tartalmazó első füzet (16 iv) a sajtót már elhagyta s szerkesztőségünkhöz beküldetett. A különös részt tartalmazó második füzet még ez év folytán meg fog jelenni. A fentebbi mű nem egyszerű magyarázat (commentár) az ausztriai polgári törvénykönyvhöz, hanem rendszeresen, meg pedig a mai tudomány és törvényhozás részéről általánosan elfogadott rendszer szerint tárgyalja az ausztriai magánjogot. Az ausztriai codexnek nem csak rendszere, hanem számos egyes tanai is ma már elavultak, de tévedne, aki azt hinné, hogy azért nem volna lehetséges az ausztriai magánjogot a modern tudomány színvonalán tárgyalni, a mely minden bizonynyal a készülő magyar magánjogi codexnek is kiinduló pontul fog szolgálni. A jelen nemzedéknek ismernie kell a tudomány mai színvonalát, ismernie az ausztriai polgári törvénykönyvnek ma már tarthatatlan álláspontjait, hogy azután annál jobban megtudja becsülni a sok tekintetben előrehaladt tudomány alapján készülő magyar polgári törvénykönyvet. Egy ilyen munka nemcsak a jogtanuló ifjúságnak, hanem minden gyakorlati jogásznak is bizonyára hasznos szolgálatot fog tenni és ebben a meggyőződésben bátran vagyunk azt a szakkörök szíves figyelmébe ajánlani. A megjelent első rész ára 1 frt 80 kr s kapható minden hazai könyvkereskedésben, vagy a »Pallas« könyvkiadó hivatalában, Budapesten.

CSARNOK.

Szegény Dolóres.

Andaluziai novella.

Irta: Fernan Caballero. Fordította: L. E.

(Folytatás)

— Nincs semmi baj, édes anyám, holnap itt lesz, csupán egy kis kirándulást tett a tengeren. Tudod anyám, mindég kíváncsi volt a tengerre. Holnap itt lesz.

— Holnap, holnap.

Oly fájdalmasan sutlógta e szavakat a beteg, hogy Dolóres alig-alig tudta visszatartani könnyeit.

— Holnap itt lesz, meglássa, édes anyám. Hogy is hagyna el bennünket Tamás? Hiszen nála jobban senki sem szereti az anyját.

Cattarina asszonynak jól esett hinnie, hogy Tamás csakugyan haza tér holnap. Rá erőltette magára e hitet s nyugodtabb kezdett lenni, sőt az ágyában is felült és megkérte Dolórest, hogy ölelje meg őt, aztán olvasson neki abból az öreg imádságoskönyvből, melyet még az anyja adott neki leánykorában.

Dolóres felnyitotta az imádságos könyvet, közelebb huzta a mécsét és olvasott az anyjának a hitről, az urban vetett bizalomról — mert az isten jó és nem hagyja el azokat, a kik benne bíznak.

Néha-néha úgy összeszorította a torkát az elfojtott fájdalom, hogy alig tudott olvasni, a szemeit is elhomályosította kiesorduló könnye, de mindannyiszor erőt vett magán és olvasott tovább.

Ugy viradtak meg az imádkozás mellett.

Cattarina asszony vágyva leste a hajnali sugárt, mely a felhők közül kiragyogott, aztán kérte a leányát, hogy öltöztesse fel őt, mert ki akar menni a tenger-partra, ott akarja bevarni Tamást.

Dolóres engedett a kéréseinek s felöltöztette őt. Mikor elkészültek az öltözködéssel, Cattarina asszony magához ölelte a leánya karját s vonszolta őt ki a szobából, oda a tengerpart felé, hogy csak a csucsát láthassa an-

nak a hajónak, a melyen Tamás visszatér hozzá — úgy szeretett volna már nyugodt lenni, mert érezte, hogy ez a fájdalom, ez az epedés megöli, sirba viszi.

Dolóres gyöngéden vezette beteg anyját a tengerpart felé s mikor oda értek, leültette őt egy köre, azután biztató szavakkal üzte a gondjait.

— Ugy-e visszatér a fiam? Kérdé szüntelen Cattarina asszony a leánytól, ki mindig megnyugtató válaszzal oltogatta az anyja aggodalmait.

Órákig ültek már a tenger partján, de még hajó nem tűnt fel a sik hullámokon. A tenger mormolása, a szél sivatása még sötétebbé tették mindkettőjük kedélyét, bár a leány is igyekezett önmagát megnyugtanni, hogy hátha mégis visszatér Tamás, ha eszébe jut az anyja, meg a testvére. Hiába vártak, hajó nem érkezett.

Cattarina asszonyt ismét elfogta az aggodalom s már nem igen hallgatott a leánya biztató szavaira, szerette volna már a valóságot tudni.

A nap égetően kezdett sütni már s a tenger-habok lomhán nyaldosták a partot, mintha nem birtak volna semmi érzékkel a két nő fájdalma iránt s bár délfelé járt már az idő, nem ringattak a part felé egyetlen bárkát sem.

Cattarina asszony a nap égető hevétől nagyon elbágyadt már s úgy feküdt a leánya karjai között, mint a haldokló, de haza nem akart menni addig, míg azt a hajót meg nem pillantja, mely Tamást ismét visszaadja neki. A nap hevétől és a fájdalomtól lassan-lassan annyira kimerült, hogy lehunyta a szemeit és elaludt, de álmában is mindig a Tamás nevét tördelte lecsukott, színtelen ajkai között.

Dolóres kétségbe volt esve. Azt hitte, hogy anyja mindjárt ott hal meg a karjai között. Haza szerette volna vinni, de erre nem voltak elég erősek a karjai. A mint kétségbeesésében ide-oda tekintett maga körül, megpillantotta a távolban Lopez Mátyást és a fiait, a kik a halászatról bazafelé igyekeztek — s egész erejéből kiáltozni kezdett feléjük.

Lőrincz figyelmes lett a kiáltozásra s midőn Dolórest megpillantá, azonnal feléje futott. Mi bajod, Dolóres?

A szegény leány örömmel nyujtá karját Lőrincz felé.

— Segíts rajtam, Lőrincz.

Midőn ez megtudta a bajt, kiáltozni kezdett az apjának, hogy jöjjön oda a számmal. Lopez Mátyás erre megrugdosta a csacsit s oda poroszkáltatta menten, le is szállt róla, hogy Cattarina asszonynak helyet adjon. Lőrincz az ösesével fölemelte a beteget a kőről, azután feltették őt a csacsi hátára s úgy vitték haza.

(Folyt. köv.)

Közzgazdaság.

A szőlők szénkénegezése. 750 mmáza szénkeneg vár szétküldetésre az állami raktarakban s újabb 1000 mmáza küldetmény megérkezett várják. Szénkénegeben tehát nem lesz hiány a tavaszszal, csak a megrendelést idejében eszközöljék. Az idén azonban a tavaszi szénkénegezés algha nem nyarra marad. Tul-ságos nedves lesz a talaj a hóolvadástól, ha a feltalaj meg is szikkad. A hol ez az eset csak-ugyan beáll, halaszszák a szénkénegezést a virágzás utáni időszakra, ha ugyan a téli fagy remélni engedi a virágzást.

Új vasúti-hidak. Baross kereskedelmi miniszter már határozott a Komáromnál építendő állandó Duna-hid, a zágrábi állandó Száva-hid és a Vágon Puchónál emelendő állandó hid építkezés munkálatai tekintetében. A kiválóan fontos komáromi Duna-hid, mely egyszersmind az új-szónyi pályaudvart is áthidalja és akkép fog készíttetni, hogy esetleg vasúti sínek is elhelyezhetők legyenek rajta. Gregersen G. cégnek adatott ki 1.065,000 frtért. A cég kötelezte magát, hogy a vas-szerkezetet a magyar államvasutak gépgyára-

ban rendeli meg. A Száva-hid építését, mely Zágráb városára gazdasági tekintetben főfontosságú, a miniszter a Gärtner czegre bízta. A Vágon at Puchónál építendő vashid munkálatait, mely különösen stratégiai tekintetben nagy jelentőséggel bír, Cathry Ferencz építési vállalkozó kapta.

Magyarország árpa-kivitele nagy emelkedésben nincs ugyan, de a kivitelre kerülő mennyiség erősen hullámzik. Árpakivitelünk rendszerint a termés nagyságától függ. Ha a termés jól sikerült, 3—3.5 millió méter mázsát kivihetünk. Az 1890. évi termés egyike volt a legkedvezőbbeknek, és így az árpa is jó eredményt nyújtott. Közel 5 millió métermáza árpát és malátát vihettünk ki. Malata-kivitelünk főleg ez utóbbi években kezd emelkedni, de meg mindig csekély. Árpa- és malata-kivitelünk értéke 9 évi átlagban több, mint 22 millió frt; legnagyobb értéket képviselt az 1890. évi export, a mikor 31 millió frt értékű árpa és malata szállított ki. Malatából legtöbbit visznek Németországba, Ausztriába és Svájcba.

Erdészeti államvizsgálat. A földmívelésügyi miniszter értesíti az érdekelteket, hogy a tavaszi erdészeti államvizsgálatokat április 20-án és az erre következő napokon Budapesten az országos erdészeti egyesület székházában fogják megtartani. A vizsgálatra jelentkezők fölhívatnak, hogy a vizsgálatra letétesére nyert engedélyt a bizottság elnökének bemutatassák.

A fogyasztási cikkek adóeredményei. A pénzügyminiszterium most tette köze a szesz, bor, sör, hus, cukor és ásvány olajadó fejében 1889-ben befolyt összegek eredményét. Ez adatokból kitűnik, hogy a magyar korona országában a jövedelem kedvezőbb volt mint 1888-ban. Általában emelkedett a bevétel 8.927,179 frttal. Magyarországon üzemben volt 453 mezőgazdasági szeszfőzde, Horvátországban 1, ipari szeszfőzde 114, Horvátországban 1, Magyarországon volt 1889/89-ben 13 cukorgyár, Ausztriában 213, Magyarországon volt 11 ásványolaj-finomító gyár, Ausztriában 26. Ausztriában fogyasztási adó fejében 1889-ben befolyt 143 millió frt és így 38 millió frttal több mint 1888-ban.

Új kereskedelmi és iparkamarák. A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg öt új kereskedelmi és iparkamara felállítását rendelte el; nevezetesen: Besztercebányán, Marosvásárhelyen, Győrben, Nagyváradon és Szegeden. A miniszter körrendeletileg tudatta a hatóságokkal, hogy Besztercebányához tartozik: Árva, Hont, Liptó, Nógrád és Zólcsem megye. A marosvásárhelyihez tartozik: Csik, Haromszék, Udvarhely, Maros és Torda vármegye. A győrihez: Esztergom, Győr, Veszprém és Komárom megye. A nagyváradéhoz: Bihar vármegye, a szegedihez: Bacs-Bodrog és Csongrád vármegye.

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

márczius 13.
a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint 300—400 klgon felüli súlyban) 46.—47.— Öreg közép (páronként 300—400 klg súlyban) —.— 3. Fiaatal nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 49.—50.— 4. Fiaatal közép (páronként 251—320 klg. súlyban) 48.—48½, 5. Fiaatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —.— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 46.—47½, 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon. felüli súlyban) 46.—47.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 46.—47.— 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 45.—46.— Sertés létszám: márcz. 2 napján volt készlet 90,077 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Hizalmi való sertés —.—, malacz (4—11 hónapos korban elhajtott —.)

Budapesti gabonatözsde. Márczius 13-án. Buza tavaszra 8-40 pénz, 8-43 áru. máj.—jun. 8-25 pénz, 8-27 áru, őszre 7-90 pénz, 7-92 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6-50 pénz, 6-22 áru. Zab tavaszra 7-05 pénz, 7-07 áru, őszre 6-20 pénz, 6-22 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 14-40 pénz, 14-50 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő.
Dr. Bakonyi Samu, főmunkatárs.

Nyilttér.

Leszállított áruk.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a házban folyó építkezések folytán üzlethelyiségemből kénytelen vagyok **egy időre** kiköltözni s ennek következtében az üzletemben főlhalmozva lévő árukat márczius 1-sejétől kezdve

beszerzési áruk mellett

árusítom el.

Tisztelettel
BENYÁTS EMIL.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagy mennyiségben vásárolt

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb díszek már raktárunkra érkeztek s azokat újonnan megnagyobbított üzlethelyiségünkben igen jutányos áron árúsítjuk el.

Az idén igen nagy választékban hoztunk **napernyőket**

feltűnő oleó árakhoz.

Szabó Lajos fiai.

Árverés hirdetemény.

A debreczeni termény- és aruraktár részvénytársaság megkeresésére ezennel közhírré teszem, hogy a **társaság raktárában** Rácz László debreczeni lakos által beraktározott és 1016 frt 21 kr és járulékaival terhelt 46 hordó, összesen 9478 kgr. **halszír folyó márczius hó 16-án délutani 3 órakor** a kereskedelmi törvény 449. §-a értelmében közbenjöttöm mellett a helyszínen nyilvános árverésen a legtöbbet igénylőnek el fognak adni.

Miről a vonni szándékozók értesítettek.
Debreczen, 1891. márczius hó 11

Paksy Imre,
kir. közjegyző.

136
1891 sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 4276/891 számú végzése folytán közhírré tetetik, miszerint Stahl Géza részére 125 frt és 100 forint, id. Kuczik Gábor javára 735 frt vegre Klein Miksa és testvére debreczeni kereskedő cég részére 75 forint tőke követelések és törvényes járulékaik erejéig Sztojka Lőrincz és neje debreczeni lakosoktól le - illetőleg felül foglalt és 797 frt 20 krra becsült házbitorok és vendéglői felszerelvényekből álló ingóságok 1891. évi márczius 26-án, delelőtt 8 órakor kezdétt veendő és Rózsateren, 12 számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen 1891. márczius 12.

Török Péter,
kir. kiküldött.

Menyasszonyi

KELENGYE

saját gyártmányu

fehèrneműekből

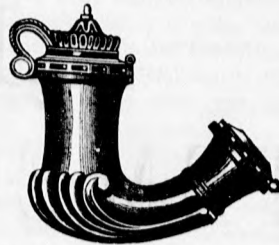
legnagyobb választékban

Kunz József és Társa

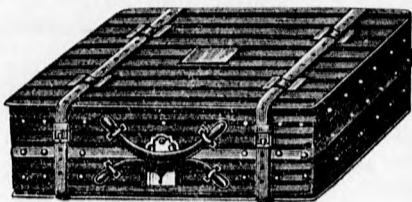
czégnél, kistemplom bazár 1

Emesztési zavarok
gyomorcsorva, étvágytalanság, gyomorégés stb. egyaránt a légzőszervek hurutja, bő nyákképződés, köhögés, rekedtség, mindezek oly bántalmak, melyek ellen régi idők óta a

MATTONI-FELÉ
GISSHÜBLER
SAVANYÚ-KÚT
kiváló sikerrel alkalmaztatik.

Adler-féle tajtekipipák gyári raktára.

Mindenféle **utazási- és toilette-czikk**ek legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparáruk raktárában

Debreczen, városház épületében.

HIRDETÉS.

A „DEBRECZEN” NYOMDA-RÉSZV.-TÁRSASÁG

f. évi mártius hó 20-án

a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában, nagy-uj-utca 1702. sz. a. d. u. 4 órakor

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST

tart.

TÁRGYAK:

Igazgatósági jelentés.
Egy igazgatósági tag választása.
Indítványok.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy helyben, **főpiacz, Czégely-ház,** egy a mai kor igényeinek és a kivánalmainak teljesen megfelelő

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETET

nyitottam.

A mennyiben mélyen tisztelt megrendelőim részére, egy, a magasabb **műszabászatot a nagyvárosokban elsajátított, szabászt** hozattam Budapestről, hogy így szabó üzletem első rangu helyet foglaljon el, még megemlítem, hogy raktáram

bel- és külföldi szövetekkel

elsőrendű gyárakból folyton dusan el lesz látva.

Elfogadok minden, a szabó üzlethez tartozó munk. latokat az egyszerűtől egészen a legkényesebb igényig.

Már a tavaszi idényre is a legújabb divat szerinti, ugy-hazai mint **valódi angol gyártmányu szövetekkel** laltam el magamat.

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és a legjutányosabb árszámítás mellett teljesítek.

Midőn újonnan beszerzett szöveteimnek megtekintésére szíves figyelmét felhívom, magamat nagyrabecsült pártfogásába ajánlva, vagyok

kész tisztelettel

FÉNYES MÓR,

Főtér, Czégely-ház.

„KEGYELET”

TEMETKEZÉSI INTÉZET

DEBRECZENBEN.

Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

Azon nagymérvű kegyes pártfogás és támogatás, melyben engem a nagyérdemű gyászoló közönség szíves volt huzamos időn át folytonosan részesíteni, valamint előnyös üzleti összeköttetésemnél fogva oly kedvező helyzetbe jutottam, hogy a gyászoló feleknek úgy a legerényebb, mint a legnagyobb igényeihez mérten a temetésekhez szükséges cikkeket **rendkívül leszállított árban szolgálhatom.** Hogy erről a nagyérdemű közönséget meggyőzzem, bátor vagyok az általam felállított különböző osztályu temetések árairol szöve és minden nagyságu temetést részletesen kitüntető árakról összeállított **árjegyzéket** tiszteletteljesen bemutatni és pedig:

Nagy rakár réz- és művirág koszorúkban.
Legelősebb érczkoporsók 5 firtól 28-ig. Minden színű bársony vagy atlaszszal bevont koporsók, gyermeknek részére 10 firtól 25-ig, felnőttek részére 25 firtól.

Betűsorozat	A koporsó hossza centiméterekben	O S Z T Á L Y															
		X.		IX.		VIII.		VII.		VI.		V.		IV.		III.	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
A		2	30	2	40	2	90	3	70	5	—	7	10	9	30	27	—
B		2	—	2	80	3	10	3	90	5	30	8	50	11	—	29	—
C	80	—	—	3	20	3	30	4	20	6	30	8	80	13	—	33	—
D	90	3	20	3	40	3	60	4	70	7	—	9	40	15	50	37	—
E	100	3	40	3	80	4	10	5	40	8	70	10	20	17	—	42	—
F	110	3	60	4	20	4	60	6	90	10	20	12	30	19	—	47	—
G	120	3	80	4	60	5	60	7	60	10	70	13	30	21	—	53	—
H	130	4	—	5	—	6	10	8	50	12	90	14	80	24	—	62	—
I	140	4	10	5	50	6	80	9	50	14	50	16	50	26	—	65	—
K	150	4	15	6	—	7	90	11	40	16	—	18	70	29	—	71	—
L	160	4	20	6	50	9	—	12	40	18	—	20	40	31	—	78	—
M	170	4	25	7	50	11	10	13	80	20	50	23	96	34	—	82	—
N	180	4	30	7	80	11	—	15	—	23	—	27	—	40	—	85	—
O	190	4	35	8	50	12	—	17	—	24	—	31	30	41	—	90	—
P	200	4	40	9	50	14	—	19	—	24	50	33	50	44	—	98	—
R	210	4	50	10	—	16	—	20	—	25	—	36	—	46	—	110	—

Vidéki megrendeléseknél a sorozat s osztály jelölendő.
Sima hayos koporsók, minden színben, felnőttek részére 5 firtól kezdve. Ércz alásu koporsók, gyermeknek részére 3 firtól 12-ig, felnőttek részére 12 firtól.

Tájékoztatásul bátor vagyok a n. é. közönség figyelmét még a következőkre tisztelettel felhívni.
A nagyérdemű közönség bizonyára többször volt szemtanuja olyan eseteknek, a midőn embertársaink nem önhibájuk, hanem a sors mostoha végzete folytán jutottak nyomorba s mindenkitől elhagyatva haláluk után senki által sem kísérve, taligán huzdolattak ki. — Hogy ily eseteknek eleje vétessék, felállítottam egy temetési osztályt, a mely például a fentjelzett O sorozat X osztálya szerint egy felnőtt egyén elakartatását

egy 2 lovas kocsival együtt 4 forint 35 krajczárban

tünteti ki, mely osztályba egy koporsó, párna, ruha, sírásás és 4 deák, vagy más felekezeteknél a legogyszerűbb szertartás beleértendő, megjegyzendő azonban, miszerint az X. osztályu temetések bármely sorozatának kiszolgálását minden egyes alkalomkor csakis egy a hatóság vagy bármely testület által kiállított szegénységi bizonyítvány alapján eszközölöm.

De kiterjed figyelmem oly embertársaimra is, kik anyagi helyzetüknél fogva költségesebb temetést nem rendelhetnek meg, ezek részére a IX-ik osztályt állítottam fel, mely az O sorozat szerint egy felnőtt egyén részére csak

3 frt 50 krba kerül gyászkoocsival együtt.

Továbbá vagyok bátor a n. é. közönséget azon körülmény figyelembe vételére is felkérni, miszerint minden más osztályu temetéseknel és egy bizonyos összegig rugó vásárlásoknál a gyászkoocsit ingyen szolgálom ki és pedig oly formán, hogy

a VIII-ik osztálynál már 10 frtig,	az V-ik osztálynál már 30 frtig,
a VII-ik „ „ „ 15 „	a IV-ik „ „ „ 40 „
a VI-ik „ „ „ 20 „	a III-ik „ „ „ 50 frtig terjedő vásárlásnál lesz a

gyászkoocsi előállítva.

Megemlíteni kívánom, miszerint a IX-ik osztálytól lefelé a IV-ig, minden osztályhoz egy koporsó, szemfedél, lepedő párna, ruha, harisnya, sapka vagy fejdísz és az osztálynak megfelelő szabadszítések beleértendők.

A III-ik osztályhoz a fentemlítettéken kívül még 100 gyászlap és egy külső koporsó lesz kiszolgáltatva, amennyiben a III-ik osztályhoz már vagy egy ércz, vagy bármilyen színű bársony vagy atlaszszal bevont koporsót szolgálok ki.

Ezen osztályokon kívül még egy II-ik és I-ső, valamint egész dísztemetések is eszközöltetnek, melyeket azonban terjedelmes körülírás és nagyobb költség kimelés tekintetéből kénytelen vagyok e helyen kihagyni, azonban bárki a nyomtatott és minden egyes osztályhoz tartozó szabadszítést és ravatalozást határozottan kitüntető rajzokat üzletemben bármely perczen megtekintheti.

A midőn a nagyérdemű közönségnek irányomban tanúsított eddigi b. pártfogását megköszönöm, vagyok bátor azon alázatos kérelemmel a n. é. közönséghez fordulni, miszerint becses bizalmába továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel:

Fischer János.

A melléklet tartalma:

„Honvéd álma” — Ismeretlen szerzőtől.
 „Temetés” — T. P.
 „Az ismeretlen” — S. M.
 Különfélék.
 Gondolatok.
 Hirdetések.

HONVÉD ÁLMA.

— Ismeretlen szerzőtől az 50-es évekből. —

Kialudtak a harez égő villámai,
 Elvéréztek a hon nagylelkű fiai,
 S mit nyere a nemzet annyi áldozatért?
 Nehéz fogságot és verrel lepelt babért!
 Harezedzett honvédek, egyes csapatokba,
 Bosszuval megtelve térnek be lakokba;
 Fegyverük nincsen már, az ármány elvette,
 A melynek hatalmát német, rácz érezte.
 Egy-két hegedett seb küzdésüknek bére,
 Az Isten tudja még, mit érnek végtére.
 Újokban egy rozszant, vert csárda ácsorog,
 Talán nekik szállást az éjre adni fog.
 Így is szükségük van egy pár pohár borra,
 Mert nagy a bánatjuk, ha néznek a honra
 Betérnek hát, miért ne is térnének be?
 Szép fekete szemü leány van oda be.
 Tan a fekete szem lobogó sugára
 Derűt varázsolhat keblük alkonyára.
 Isznak és ölelnek, hajh de képzetükkel
 Csak édes nemzetük sorsán merengnek el.
 Majd felvonja az ég fekete fatyolát,
 Tan az édes álom lelküknek nyugtot ad?
 Két darab köpenyeg lesz szűk takarójuk,
 De beesések azok, mert a hon adójuk.
 Fel a csendes álom szállani szemökre,
 Mert egy rongyos vörös sapkát lát fejökbe;
 Pedig egykor a rácz attól addig futott,
 Mig féltében meghalt, vagy pedig fuladott.
 De az álom végre csakugyan meglepte,
 Tarka szemfedőjét rájuk terítette.
 Ne háborítsuk meg őket szegényeket,
 Pihenjenek, értünk fáradtak eleget.
 De felriad egyik s föl pattan a földről,
 Agyu-dörgést hallott álmlában messziről.
 Mintha most is volna Perczel táborába,
 Kezdi kiabálni pajtásait csatába!
 Felébredt pajtásai keresik a fegyvert,
 Elszaladna tőlük egy-két regement szerb.
 Ekkor jut eszükbe, hogy fegyverük régen
 Van száradni való gyáva zsarnok-kézben.
 És hogy ők csak voltak a hon katonái
 Nem fognak ők többé Kossuthnak szolgálni.
 De még most kezd egyik felállni lábára,
 És on ebredett föl a szörnyű lármára;
 Beszélnek pajtásai megcsalásokat,
 De ő csekélységnek tartja mindazokat.

Szebbet álmodtam én — ugymond — szebbet
 bizony,
 Tom elesodálkozok, ha álom elmondom!
 — Talán Tomasoócz mellett ráczot öltél,
 Vagy torony fölébe magyar zászlót tűztél?
 — Az is mind szép pajtás, mond. de hall-
 gassatok:
 az égből járkáltam, hát a mint ballagok,
 Nagy beszédet hallok egy pompás teremben,
 Nem láttam még olyan szépet életemben;
 Türes márvány, ezüst s smagarddal kirakva,
 Aja Magyarország czimere faragva,
 Ebből állott ezen palotának fala.
 Gyémánt s több ilyenből ajtaja, ablaka;
 A mint kivehettem, a kulcslyukon nézve,
 Egy csillag függesztve volt a közepébe, —
 Ennek világánál, opál-kathedrában,
 Ott az öreg Isten szívárvány-ruhában.
 Nemzeti asztalnál, pennával kezében
 A szent lélek ennek ellenében,
 A mint ott ülnek, kopogtat valaki.
 „Szabad!” — hát az orrát egy német beüti.
 „Guten Tag, grosser Gott!” — ilyenformán
 szólott,

De biz az ur isten nem érté mit mondott,
 Mert a mint meghallá az idegen nyelvet,
 Nem győzött utána nevetni eleget.
 »Miféle nemzet vagy? — mondá a németnek —
 Én soh'se láttalak s nem teremtettelek! —
 »Ich bin Deutsch! — nem tudván magyarul,
 — így felelt.

»No jól van — mond az ur — mondjad hát,
 hogy mi lelt?
 De magyarul beszélj, mert ki nem hallgatunk,
 Magyarul beszél a mi egész udvarunk.
 Elkezdé aztán a német mondókáját,
 De nem érthettem jól tördelt dadogását,
 Annyit kivehettem mégis beszédéből:
 — Most sem hült ki szívem iszonyu mér-
 géből —

Hogy hadd törölje el a magyart a német,
 Irtsa ki egészen ez ármányos népet, —
 Pedig ők igazán az ármány-koholók,
 Hogy rajtok egy nyáron hiszzenek a hollók!
 No de az uristen jól is kifizette,
 Majd hogy az ablakon ki nem repítette.
 »Hol vetted magadat te a tudtom nélkül,
 Hogy így ítélisz kedves magyar nemzetemről?
 Én nem szerettelek, tán a földből bujtál.
 Vagy életet kölcsön Plutótól koldultál?
 — A mint ezt kimoudta az uristen szája,
 Megreszkette magát a fiu pennája;
 Hát még mikor az ur félszemmel ránézett,
 Elejté pennáját s ily szókat intézett:
 »Megbocsáss jó atyám, biz ezt én formáltam,
 Mig itthon nem voltál, de én is megbántam!
 »Nem kapsz semmit! Féljobb! Indulj palotából!
 — Így szólott az atya szörnyü haragjából;
 Elillantott onnan a foszlányos német,
 Az uristen még csak utána sem nézett.

Ismét kopogtatnak: »Szabad!» — uramfia!
 Nemzeti ruhában belép Kossuth maga.
 Bezzeg megismerte az ur és leszállott,
 Egész pompájában eleibe állott,
 Vallát veregette, fiának szólítá,
 Aztán kedves magyar népet tudakolá.
 Előadta Kossuth, hogy mi történt velünk,
 Megmondta, hogy immár csak egy csehül élünk,
 Legyőzte az ármány lelkesedésünket,
 Láncaiba vert a német egészen bennünket.
 Megcsóválta fejét az Isten s így beszélt:
 »Ejnye, hogy a kőbe nem tudtam ezt előbb!
 Nem vitte volna el az a német fogát,
 De hiszen megérzi haragom ostorát!
 Ne busulj te fiam, hiszen én tégedet
 Piros Pünköszt első napján szerettelek, —
 Beléd mosolyogtam a honnak szerelmét,
 Neked adom a szent szabadság győzelmét.
 Ne félj, felszabadul néped egy év múlva!
 Irja fiam-uram a *protokollumba!*

T e m e t é s .

A régi vármegye felett immár nemcsak
 meghuzták a harangot, de bele is tettek a ko-
 porsóba. Hir szerint még az ünnepek előtt be-
 zárják és ünnep után át adják az anyaföldnek.
 Addig askálódtak törpe vakondokok el-
 lene, míg az ezer éves épület összeomlott, addig
 ragtak kergét alattomos örlő szűk, míg az ezer-
 éves tölgy megdőlt.

Halott immár a vármegye; régi jelvényei
 koporsóját diszítik s ezeket vele együtt a sirba
 dobják. Sarkantus eszma, tajték pipa, sallan-
 gos zacskó, széles fringia s az elpusztíthatatlan
 táblabírói humor, mely a régi vármegye min-
 den zugát betöltötte, immár az emlékezetből
 is kivesznek.

Meglehet, hogy a mostani ideges és finyás
 világ avult öcskaságoknak tekinté ezeket, kü-
 lönösen azóta, mióta olyan szerencsés kézzel és
 annyi zsenialitással kultiválja egyik és másik
 kiváló írónk és derék hazánkfia a Tarjagos Il-
 les és Mokány Berczi alakjait, meglehet, hogy

ennek a nemzet ellen irányuló satyrának sokat
 köszönhet az a párt, mely a maga modern ha-
 ladásának nagy apparatussal készül hiveket to-
 borzani, mindazonáltal fájdalmasan érint min-
 den igaz magyart, mikor arról van szó, hogy
 egy ezeréves multtal szakítson.

Azokban a kifigurázott és operette-alakokká
 devalvált magyar alakokban, táblabírói tisztvi-
 selőkben sokkal több karakter, sokkal több
 hazaszeretet, sokkal őszintébb lelkesedés és a
 nemzet érdekei, jogai iránt sokkal több rajon-
 gás és feltékenység volt, mint a mai keztyüs,
 hajlongó, szervilis beamterekben.

Végre is minden intézményt a haladó kor-
 hoz kell simítani, de nem szabad vakmerő ke-
 zekkel szétörni. A mint a szükséghez képest
 módosult és fejlődött az idők során keresztül
 eddig — épen úgy módosulhatott és fejlődhe-
 tett volna ezután is. Legalább megmaradt volna
 nemzeti karakterü traditióink, a mire büszke-
 séggel tekintve vissza — elmondhattuk volna:
 ez a miénk. Ez a testünköl való test, a vé-
 rünköl való vér.

Hiába! Nem kell nekünk az, a mi a miénk.
 Nem csak a viselet, nemcsak az irodalmi, nem-
 csak a művészeti, de a politikai téren is ez az
 áramlat hódít. Annyira művelt nemzet lettünk,
 hogy önmagunkat barbároknak tekintjük.

A hazafiság czudarul neveltséges dolog. A
 ki hazafias verset ír, az Titán Laczi, a ki ha-
 zafias beszédet mond, az Tarjagos Illés, a ki-
 ben magyar szív és magyar lélek lakik, az Mo-
 kány Berczi. A ki egy nemzetellenes és vesze-
 delmes politikai áramlatnak opponál, az lázító,
 véresszájú és teljesen megbizhatatlan ember.

Ma az a jó költő, a ki tücsök módjára
 »otthon» énekel — de tovább nem megy —
 legfennebb a malom alá; ma az a kiváló hu-
 morista, a ki ügyesen satyriroz minden nemzeti
 mozgalmat és irányt, ma az a híres tollu pub-
 licista, a ki a szent közönséget malasztal keni
 és tömjénnel füstöli. Ma annak a politikai
 iránynak van meg a többsége, a mely napról-
 napra sülyeszi, görbiti, alázza a nemzetet és
 attól mindent elvesz, a mi az övé s idegen
 czafrangokkal ruházza fel, hogy ne lehessen
 többé ráismerni a magyarra...

Temetésre meghuzták a harangot. A vár-
 megyét temetjük abba a nagy temetőbe, a
 melybe már annyi nemes vonását, annyi jogát,
 annyi erényét és annyi büszkeségét temette el
 a magyar.
 T. P.

„Az ismeretlen.”

— Rajz. —

Irta: S. M. Fordította: Publik Ernő.

A szobácska egyik oldalát homály tölti el,
 míg másik oldalán a kandalló lobogó tüze önti
 szét játszi világát. — Olykor-olykor a felesapó
 láng egy hófehér kezet világít meg, mely seré-
 nyen élesztgeti a parazsat. — A három fiatal
 leányka hallgatagon ül, gondolatokba mélyedve.
 Mindegyik álmodozik, álmodozik magában, ab-
 ban az óriási határtalan térben, melyhez se a
 világnak, se az időnek semmi köze. — Hátra-
 hanyatlott fővel, csukott szempillákkal, mintha
 aludnék, ült a zsölyében az egyik; a másik
 shawljába burkolózva lecsüggesztett fővel huzó-
 dott a pamlag meleg sarkába, míg a harma-
 dig a kandalló előtt guggolt és gépiesen éleszt-
 gette a tüzet.

Nem lehetett felismerni, hogy szökek-e,
 vagy pedig barnák, hogy szépek-e vagy undor-
 ritók, semmit, a legkevésbé sem lehetett
 látni, legfeljebb azt a piczi hófehér kezet, mely
 a parazs élesztgetés közben olykor megvilá-
 gított.

Ösmeretlen a koruk, a nevök, az egész
 életök, árnyak voltak ők a sötétségben.

Hosszu, néma esend után megszólalt az
 egyik; nem fordult senkihez. — Ő a sötétség-
 hez beszélt. Hangja halk, szinte elhaló volt.

„Ő szeret! Első találkozásunkkor egy megfoghatatlan varázsszerű érzelm fogott el. — A kápolnában a nők, a férfiak, és gyermekek imában valának elmerülve: két növendék vette fel éppen az első urvaesorát. Ő ott állt hajtott fővel. Nem tudom, imádkozott-e, de mikor jobban oda pillantottam, úgy vettem észre, mint ha ajkai rebegetek volna valamint. E fenséges pillanathban szöke fürtei oly kedveseknek tündek fel előttem.

Ragyogó kék szemével reám pillantott, e pillantás hatása alatt oly mélységes gyönyör szállotta meg valómat. — Ez nem lehetett bűn, mert én Istenhez fohászkodék, aki az ő Istene is volt: mi ugyanazon isteni szeretetben valánk egyesülve.

Mikor aztán vége volt a misének, mely ajtatossággal hajtotta meg magát az oltár előtt, majd felém fordult s miután néma főhajással köszönt, — eltávozott.

Madonna napjának szép, ragyogó reggelén, egy felséges, esodaszép fehér lilium és gyöngyvirág bokrétát kaptam tőle.

En pedig küldtem neki egy olvasót, melynek szantálfa golyócskái az ujjak érintésére mystikusan illatoztak. — Azóta minden ünnepe nap mise alatt látjuk egymást a Gerolomini templomában. — Rendszeresen a templom elő-arnokában várja jöttömöt, reszkető kézzel nyújtja felém a szentelt vizet, s azután mind a ketten egyszerre vetjük a keresztet magunkra. Bizonyára a tiszta szerelmet Isten nem veszi rossz néven tőlünk.

Mindennap ír egy-egy tartalmas levélkét, telve nemes költészettel, mely szíve legmélyebb érzelmeiből fakad. Szemének ragyogásában csillog szerelmem fénye, melyben élek és melegengetem magamat.

Mi szeretjük egymást, mert egy és ugyanazt imádjuk: a tündöklő csillagos eget, a tenger tükrét, mikor a holdsugár czikázik rajta, a templom szürke márványát, hideg kemény kövezetét, melyen a gömbölyű térdek kisebesednek.

Szerelmünk ott ragyog a hideg könyben, mely érzelmeinknek enyhet ad s oltja arcunk tüzet, a boldog mosolyban, mely a gyönyör végtelenségébe ragad, vágyainkban a fenséges után, a legfenségesebb után.

A leányka elhallgatott; a szavak elfultak az ihlettségben. — Senki se felelt. Majd egy kis szünet után felemelte a fejét a másik és töredezett, szaggatott modorban, hol halkán, hol ismét kemény hangon szólalt meg:

„Ő szeret engem, én szeretem őt. — Nem tudom hogyan, — nem tudom miért? Ő szép, tüzes vérű, erőteljes, daliás férfi!

Fürtei homlokára omolvak hullámosan, mint az oroszlanok sörénye. — Bogár szeméből kedves esallóság kaesint elő. — Mikor a színhazban voltam, szüntelen reám szegezte tekintetét. — En úgy éreztem, hogy ez a tüzes tekintet égelt arcomat. — Zsebkendőmet ajkaimhoz nyomtam. — ő látta ezt és diadalmasan szemlélt engemet. — Aztán megvárt a lépcsőházban s elég merész volt arra, hogy kezezem megszorítsa s elrabolja a keztyűmet. — Ez úgy tetszett nekem!! Éjszaka az az ablakom alá állt, — én lopva lestem meg őt: — havazott, de mi nem éreztük a hideget.

A vég nélküli vágy, kín és gyötrelm, repdeső öröm megzavarta az egész életemet. — Mikor látjuk egymást, dobogó szívvel, forró kezekkel és elfult szavakkal ajkainkon némán állunk szemközt egymással: ez a szerelem gyötrelme, mely örülésbe kerget.

Levelei rövidek, elragadók, meghatóak, — melyekből hatalmas szerelmé világlik ki. — Mindkettőnket mardos az alattomos feltékénység, a kínzó, lélekgyilkoló kétely.

Rokonszenvünk egy és ugyanaz: a sötét, a komor; mindketten szeretjük a sötétet, a tragiciust, — a vér-piros alkonyt, a halvány

viradatot, a posványt, mely a nap égető tüzeiben szomjazik, — a tücskök raját, mely agyon czirpeli magát a nap tikkasztó hevében, — a sötét néma éjszakát, — a koporsó siri esőndjét.

Mi szeretjük egymást. Ő az én költőm, én az ő istennője vagyok. — Mi egyet érzünk, egyért élünk, egyért halunk s ez — a szerelem! Ő megzavarta az én életemet, — én az övét!

Itt a leányka hirtelen elakadt. — Ekkor megszólalt a harmadik, — lassan, nyugodtan, ünnepélyesen:

„Ő szeret engem, én szeretem őt. — Övé minden gondolatom, övé minden pillanatom. Ő rejtélyes; az egész viszony olyan sajátságos!

Ő nem akar szerelemről hallani s megingatta bennem a hitet. — Az »Akadémia« egy unalmas ülésén, mikor egy tüdőbeteg tudós álenthusiasmussal igyekezett elragadni hallgatóit, — szólt először hozzám: — »Kacagnivaló álszenteskedés!« — jegyzé meg.

»Nem érdemes a kacagásra!« válaszoltam neki röviden. — Ő soha sem irt nekem leveleket, de nem is fog irni, mert én különben sem válaszolnék reájok. — Eszünk ágába sincs, hogy még szerelmes leveleket firkaljunk egymásnak.

Engem soha sem lepett meg ajándékkal, se gyűrűt, se mást nem adott annál kevésbé nyírbált volna le számomra egy hajfűrtöt.

Ha azt mondom neki, hogy szeretem, hitetlenül rázza a fejét s kétesen mosolyog.

»Soh se fáradj, — mert akkor még ugye se hiszem!«

Ha esküdjöm, ő végig hallgat, s azután ismét kétesen mosolyog: »Ne esküdjözzél! — Te csalódhatsz; te nagyon csalódhatsz; még az is lehet, hogy szerelmed csalfa képzelem!«

Ő sem el nem halványodik, sem el nem pirul, nem keresi láthatóságát, sőt rendszeren mögöttem ül; kezemet nem szorongatja, karját felem nem nyújtja. — Ő csak egyet tud s ez az ő mosolya, az ő hideg, ragyogó mosolya.

Őt nem lelkesíti, nem ragadja el, nem hevíti fel semmi ezen a világon, — nem törődik ő a művészettel, a tudománnyal, nem az Istennel magával sem; amiben mások hisznek, abban ő kételyt támaszt, s lerombolja azt kérelhetlenül; ő a skeptizizmus igazi apostola. Ő erős és szép. — Szürke szemében erős lelkének érczes fénye czikázik. — Az egész ember mintha vasból volna gyurva. Őt nem indítják meg a sóhajok, nem a könyvek. Mióta őt szeretem, lelkem egyedül az ő bűv erejének esodás hatását érzi. — Amit ő akar, megteszem. — A sértett női büszkeség bizonyos nemével intéztem hozzá e kérdést: »Miért szeretsz hát engem?« Ki tudná azt megmondani? Mi semmit sem tudunk! — rebegett zavartan. — És én utána mondtam, hogy: »Mi semmit sem tudunk!«

Azután némán maradunk, gondolatokba mélyedve, égő lelkeink végtelen kétségbeesésében.

A szobában újra siri esőnd honolt, a méla hangokat magába nyelte az est titkos homálya.

Lám, lám, ez a három leány egy és ugyanazon férfit szeretott.

Különfélék.

Éneklő parlament. Az amerikai esodabogarak legesodálatosabbja bizonynyal a washingtoni parlament, a mely különféle nőtáakra gyujtott azon örvendetes alkalomból, hogy a congresszus véget ért s a derék képviselők annyi heves ütközést színhelyéről, a képviselőházból haza térhettek békés otthonaikba. Azonban még a feloszlás pillanatában sem mulasztották el, hogy a szenvedélyes párt-

gyűlölséget egymás irányában kellőképen kifejezésre ne juttassák. Ezuttal erre a célra a leghatásosabb eszközökhöz, a nótához folyamodtak. Alig hangzott el az elnök várva várt zárószava, a derék yankee-k rágyujtottak s mindenik párt beadta ellenlbasának a maga gyúndalát. Karban és magán szólamokban járta a nóta, közben tüzes harezai dal is a nemrég lezajlott nagy háborus időkből, ki-ki elfujta a maga pártjának győzelmi dalát, s aztán végül a hangulat egybeolvadt az ós-angol kedélyes nótában, hogy: »He is a jolly good fellow... Miután még az északiak rádalolták a déliekre. »Az égkék egyenruha, mit apám viselt... kezdetű dalt s viszont a déliek: »A piszkos kék hasu...«-val kedveskedtek az északiaknak, a parlament elszéledt s csak egyetlen maradt még a karzaton, a ki aztán, mert jó maga délről való, az északi nőkre énekelni szólóban nehány gyúndverset.

Igaz regény. Él Bécsben egy S-n nevű gróf, híres régi osztrák nemzetség sarja, egy nevezetes osztrák miniszter unokája, a ki nek nevével nemrég keresztelték el Bécs egyik előkelő utcáját. A gróf millióknak ura s egy híres félvilági hölgy kedvence volt, kinek minden sületlen coupletját ezres bankókkal honorálta. S-n gróf, mint huszártiszt, egyik legismertesebb alakja volt az osztrák fővárosnak tisztekből és a tanulókból valóságos udvartartott magának, melyben orgia orgiát követelt. Mikor vagyona fogyatékán volt, lemondott tiszt rangjáról, elvette egy magyar lábtyűművésznét a szép leányát s boldog napokat élt vele valam pusztán. De állhatatlan természete az egyszerű asszonyt hamar meguntta, elvált tőle s vagyonának romjait egy ötödrangu színész nő lábaihoz rakta, a kivel összekelt. Ezt a házasságot is meguntta s még némi vagyon birtokában újra belemerült a legényélet válogatlan élvezeteibe mindaddig, míg utóljára egy árva krajczárja sem maradt s vedlett ruhában járt. Ekkor is ismeretes alakja maradt Bécsnek, ott látták minden kurtakorecsmában, minden pálinkamérésben. Végre kereset után kellett látnia, hogy éhen ne haljon; talált is: hangszerhordozó szolgálja lett egy cigánybandának. A napokban kilencz millió forint hullott az ölébe mint örökség. A bécsiek előre is kíváncsiak rá, hogy nála ez összegecske mennyi ideig tart.

Gondolatok.

Noha azt állítják, hogy a gyűlöletből csak egy lépés a szerelem, mégis a szerelem lehetetlen akkor, ha a gyűlöletet megvetés kíséri.

*
Szép nővel való társalgás az élet költészetéhez tartozik.

*
Sokan azt hiszik, hogy fényt adva a nőnek mindennel bír, a mire vagyott... csalódás! Végy el mindent egy nőtől, csak szíved egyetlen kincsét, szerelmét ne tépd össze s ő szegényen is gazdagnak fogja érezni magát.

*
Ne ítélj szeretet nélkül mások botlás fölött, ki tudja, ha akaratom kevésbé szilárd nevelésed gondatlanabb lett volna, nem foglalnád-e el annak helyét, ki most utalalod tárgya.

*
Sok ember csak azért boldogtalan, hogy szüntelen boldogabb akar lenni.

*
A nőt szíve vezérli, a férfit az esze.

*
Bármit mondunk másoknak, előbb mondjuk el önmagunknak.

*
A szerelem a szív forradalma az ész ellen.

*
Midőn szükségesnek érezzük az ész tanácsát kérni, akkor a szerelem már elfoglalta a szívét és minden késő.

Kiadó bolthelyiségek.

A Czegléd-Battyányi-utcán levő kupa-
polás házban

a sarokbolt

s a mellette levő üzlethelyiség egyenkint
vagy a kettő egybeszakítva

kiadó.

Értekezhetni a háztulajdonossal.

BAUER és TÁRSA

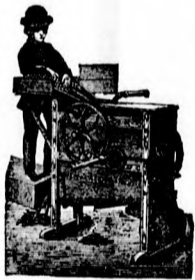
gazdasági gépcsarnok

GÉPMŰHELY és IRODA
DEBRECZEN,

N.-Péterfia-utca 853. szám. helyi vasut
megálló helye és telefon összeköttetés, május
1-től Péterfia-tér 871 szám, saját ház.

Ajánl Clayton és Schuttleworth féle, eredeti
Universal-Drill és ujonnan javított Junior-Drill

sorbavető gépeket,

szórvavető gépeket,

Sack-rendszerű általános

ACZÉL-EKÉKET

mélyítő-ekéket önkor-
mányzóval, Clayton és
Schuttleworth-féle, vala-
mint Schlick-féle

eredeti

két barázdás ekéket,

vasboronát, Papp-féle tengeri lókapát sbt. aczél-
dobsineket, lokomobilsöveket, manométereket
és más géprezszeket a legutányosabb árak
mellett.

Gépműhelyében mindennemű gépek
javítását, kazánkovács- és vasesztergályos mun-
kát szakszerűen, gyorsan és jutányosan teljesít.
Teljes tisztelettel

BAUER ÉS TÁRSA.

COGNAC

Keglevich István gróf promontóri gyárából,
mely minden bel- és külföldi kiállításon
csakis a legmagasabb kitüntetést, a disz-
oklevelet nyerte, kiváló minősége követ-
keztében nem csupán éllelmi-szerűl szol-
gál, hanem orvosi tekintélyek által emész-
tési hiányok, mell- tüdő- stb. betegségek
ellen ajánlva, a legjobb hatással hasz-
nálatik.

Eredeti palaczköltéseink

mindenütt kaphatók.

A Keglevich István gróf-féle cognacgyár
igazgatósága

Budapestben.

A kinek leánya van

az kérje egy levelező lapon a legújabb illusztrált árjegyzéket a

gyermekruhák

áru-taraból.

Fraenzl Gyula, Bécs, VII. Kirchengasse 6.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A legnagyobb választék köpenyek, ruhák és kabátokban, stb. 2-15 éves gyermekek
részére.

Fénylő fehérműek.

Uj!

Fiumei

Uj!

finom keményítő-fény

tégelyekbe elegánsan csomagolva.

Kapható minden jobb, különlegességeket árusító
üzletben.

NAGY KÉPES
ÁR JEGYZÉK
INGYEN ÉS BÉRMENTVE

STERNBERG ÁRMIN

Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű mindennemű
VONÓ-VEGŐS, FA- ÉS RÉZ FUVÓ-
HANGSZEREK, az azok alkalmozói
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek JAVÍTÁSA és KIHANGOLÁSA
szakszerű pontossággal eszközöltek.

HARMONIKÁRÓL
külön árjegyzék
kérendő.

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

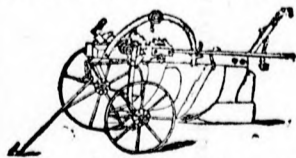
Gyár és irodák:

VI, külső Váczi-ut 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI, Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű gőz- és járgány cséplőkészülékeit
és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit

és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK- és
VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszkö-
zeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

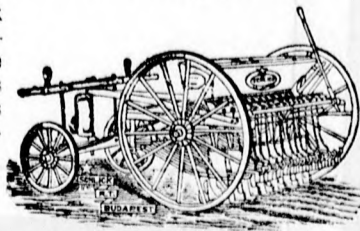
Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgepeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták
(BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gé-
pek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jokay-féle
»Hungaria» daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalmok és
olajmalomrendezések. Eredeti amerikai kövekötő és
marok-rakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállít-
ható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

DEBRECZENBEN minta raktár TRNKA FERENCZ urnál.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve.

A „DEBRÉCZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, béli- és lakadalmi meghívókat és táncrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.

a legizlésebb kivételben és jutányos árak mellett.

↳ Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címezendők. ↳

↳ Uj vállalatunkal, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZEN”

s nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

↳ **Bíróségi nyomtatványok készletben vannak.** ↳